

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Feladás szerkesztő: **Fehér János.**
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
 Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

A F. M. K. E. Turócvármegyei Választmányának közgyűlése.

A F. M. K. E. Turócvármegyei Választmánya f. évi március hó 11-én megtartotta megrendes évi közgyűlését új. Justh György főispán úr 6 méltósága, választmányi elnök vezetésével.

Elnök üdvözlőjén a szép számban megjelent tagokat, kifejté, hogy a választmány múlt évi munkássága zajtalanul folyt ugyan le, de azért felhasznál minden tőle telhető eszközt arra, hogy a magyar kultúra céljait előmozdítsa. Majd a közgyűlés feladatát jelezvén, megnyitja a közgyűlést. Egyben bejelenti, hogy a múlt év folyamán a választmányba beléptek: Trombauer Árpád kir. járásbírói aljegyző rendes tagnak, Kolossy Béla kir. alerdőfelügyelő pedig örökös tagnak, miert is a bevett szokáshoz híven utóbbinak őszinte és hálás köszönetét fejezi ki.

Ezután felhívja Boldis Ignác ügyvivő al-elnököt, hogy évi jelentését terjeszse elő.

Ezen jelentés a következőleg hangzott:

Választmányunk működése a lefolyt 1899. évben csendes és zajtalan volt. Nagyszabású eredményekre és vívmányokra nem hivatkozhatunk, de örömmel jelenthetjük, hogy választmányunk pénzügyi viszonyai teljesen rendezettek, a tagsági díjak csekély kivétellel mind befolytak, s így a választmány a múlt évben is azon kedvező helyzetben volt, hogy minden egyes magára vállalt kötelezettségének pontosan eleget tehetett. A választmány múlt évi működése nem mutat ugyan valami feltűnő fejlődést vagy haladást, de nem mutat visszaesést, illetve hanyatlást sem. Azonban lássuk a választmány működésének főbb mozzanatait egyenként.

1. A znióvárai egyesületi kiskedővő a lefolyt évben nagy változások ment át. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr — ugyanis — 1899. évi március hó 23-án 85195—1899. sz. a, kelt magas rendeletével Farkas István, szül. Éder Borbála, eddigi egyesületi óvónót 1899. évi május hó 1-től kezdve évi 400 frt fizetéssel s évi 120 frt dajkátartási általánynál állami óvónóvá nevezte ki. Ezzel

az egyesület, valamint a választmány is eddigi legnagyobb s legerhesőbb kötelezettségétől szabadult meg. A znióvárai kiskedővő egyesületi jellege továbbra is megmarad, s a fenti összegek kivételével annak fentartásával járó összes dologi kiadások egyesületünk, illetve választmányunk által lesznek fedezendők. Megemlítjük itt, hogy a kiskedővő költségeihez való hozzájárulásként a vágsellyei kir. közalapítványi uradalom, az óvoda-helyiség kibérlésére az 1898—99. tanévtől kezdve öt évre évenként 100 frtnyi segélyt szavazott meg, a mely segély ellenében a kiskedővői felügyelő bizottságba egy adalmi tiszt bevalasztandó, s általában az uradalomnak az óvoda vezetésében befolyás biztosítandó. Ugyancsak a nevezett uradalom az óvoda-helyiség, valamint az óvónó és dajka lakásának fűtésére évenként tővön 60 méter tüfűt ad, melyet az óvoda saját költségén vágatni és haza fuvarozni tartozik.

Ez a znióvárai kiskedővő jelenlegi belyezetnek képe.

Az elmúlt évben, május hó 1-ig a kiskedővónót a dajka fizetését meg a választmány fedezte. E négy hónapra ugyan joga volt még az eddigi központi ellátmányhoz, ámde nem sikerült ennek kieszközölése, a választmány — tekintettel különösen az egyesület nyomásztó anyagi helyzetére — egészen a sajátjából fedezte az összes szükségleteket.

A felügyelő bizottság jelentéseiből látható, hogy az óvoda-épület kérdése napról-napra égetőbbé válik. Ez épület — eddig az uradalomtól nem telik meg, alacsony, szűk és nedves. A felügyelő bizottság egy — Balázs Endre, Parvy Endre és Ulrich Vendel tagokból álló bizottságot küldött ki azon célból, hogy a községben egy alkalmas épületet keressenek. Mivel a bizottság még múlt évi november hó 18-án küldetett ki, az óvoda kedvezőbb elhelyezésére vonatkozó javaslatot remélhetőleg még a jelen közgyűlés folyamán lesz szerencsén hallani. Végül a kiskedővőre vonatkozólag jelenthetjük még, hogy a Lehoczky István úr távozásával megüresedett felügyelő bizottsági tagságra a felügyelő bizottság egyhangulag Éder Ferenc urat jelöli, ugyanintén javaslatba hozza, hogy a felügyelő bizottságba még Benisek Imre, esperes-plebános ur is választassék meg a mai közgyűlés által.

A kiskedővő múlt évi fentartására választmányunk

436 frtot költött.

2. A turóc-szent-mártoni egyesületi könyvtár gyarapítására a Központ »Az osztrák-magyar Monarchia irásiban és képbén« című díszmű első 16 kötetét küldötte, — egyébként a könyvtár más művel nem gyarapodott. A mint tudjuk, a Központ Turóc-Szent-Mártonban egy nagy köz-könyvtárt tervezett, díszes és kényelmes olvasó és társalgó helyiségekkel. A könyvtár eddig 380 kötetet számlál s rendeltetésének a központi utasítás szerint csak akkor adható át, ha 600 kötetet lesz.

Ám ne áltassuk magunkat vérmes reményekkel! Az egyesület folyton nehéz anyagi gondokkal küzd, alig képes eddigi kötelezettségeinek megfelelni, újabb s nagyobb terheket legalább a közel jövőben nem vállalhat magára. Választmányunk erejét pedig mindennünk jól ismeri. A tagok számának emelkedésére nincs kilátás, valamint új jövedelmi forrásokra sem. Bizavát mondhatjuk, hogy választmányunk soha sem lesz abban a helyzetben, hogy eddigi kötelezettségein felül még a közkönyvtárt is gyarapíthassa s annak számára olvasó és társalgó helyiségeket bérelhessen, illetve tarthasson fenn. De erre ez idő szerint nincs is szükség. Valóban nem lehet a célunk, hogy a »Turóci magyar olvasóegylet és társas körrel« versenyezzünk. Örülünk neki, ha a turóci gyér magyar társadalom a megvélő társas kör felvirágozthatja.

Másfelől azonban őszintén kell sajnálnunk, hogy az egyesületi könyvtárban már eddig is összehalmozott nagybecsű szellemi tőke évek óta paragon, minden gyümölcsözés nélkül hever. Az elnökségnek erre vonatkozó véleménye a következő. Mondja ki a Tekintetes Közgyűlés, hogy az egyesületi könyvtárban összehalmozott nagybecsű szellemi kincsét a turóci magyar társadalomnak hozzáférhetővé óhajtja tenni. S ez okból hozza javaslatba a Tekintetes Közgyűlés, hogy az egyesületi könyvtár elhelyezés és kezelés végett — egyesületi jellegének további fentartása mellett — a turóci magyar olvasóegylet és társas körnek adassék át. — Itt említhetjük még végül, hogy választmányunk a lefolyt évben az egyesületi könyvtár bekötési költségeire 55 frtot aldozott.

3. A znióvárai kiskedővő fentartása mellett választmányunk rendes évi működésének egy legfontosabb részét a tanítók jutalmazása képezi. Az 1898. évben

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Turócvármegye

főispánjai s tisztviselői.

Küzl: Bráz Béla

— A »Felvidéki Híradó« eredeti tárcája. — (Folytatás).

Huszár Imre követ közben jár, ugyan az ország kormányzójánál a főispán ügyében — de inkább a megyét érdeklő tekintetből, hogy t. i. főispán hiányában, a tisztújítás ideje már rég lejárván, nem tartható meg az új restauratio. A kormányzósg röviden értesíti, hogy miután a főispán ellen indított ciminalis ügy nemsokára befejezést nyer, így a tisztújítás is nemsokára megtartható.

A főispán fogságának idejére a kormányzósg az alispán bízza meg a főispáni birtok s javadalmak tömegmondokául. Nagyszessényi Szessényi Mihály alispán a szeptember 11-én tartott megyei közgyűlésen tiltakozik az ellen, hogy a kormányzósg parancsa ellenére Révay Mihály a főispán birtokaira néve a procuratorságot usurpálja. A mennyiben a styavneskai várbán levő javakat maga részére lefoglalta, a várbán őrzött s lepecsézett vármegyei irományokat, actákat a jegyzőkönnyekkel együtt elviheti, úgy a gazdasági eszközöket magának tartja fenn. A megye szigorú eljárását követel Révay Mihály ellen, esztig kiratoln-

mal való megvédését a reá, illetve az alispánra ruházott jognak

Br. Révay Daniel főispán bünperce sokáig hűzödött, s így ezzel a tisztújítás is. 1676. június 10-től — 1677 december 2-ig volt úresedésben a főispáni szék. A király tudatja a megyével, hogy az akadály, mely miatt eddig tisztújítást nem tarthatott megszünt, miután Br. Révay Daniel főispán kivéggetett. »Cum obstaculo per Daniels de Reva condem Comitatuz supremi Comituz mortem quam hic Posoriz nuperis praeterlapsis diebus ex Iudiciaria deliberatione et sententia per suam Majestatem Sacotam Clementer ratificata subivit. . . . Miért végeztették ki, vessünk fátolyt a rég múltira, mert de mortuis aut bene aut nihil.

Vármegyeink az »Isten dicsőségére s hazánk szabadságáért« vívott éne harokban nem csak a megpróbáltatás nehéz szerepét viselte, de természeti fekvésénél fogva az enyészett szélén állott. Nemzeti szabadságerzetét össze kellett egyeztetnie a trón iránti hűséggel. S ha tekintjük ama kort — s leginkább a hadjaratokból reá nehezedett válságos viszonyokat latniunk, mily nehéz szerep jutott részére. S hogy önállóságát megtudta tartani, élet erejéről tanuskodik az. A válságos viszonyoknak s a megpróbáltatásoknak megoldása mennyi aidozatot követelt e kis — máskülönbben is természetlen megyétől — leginkább kitűnik abból, hogy ama időszakban vármegyeink nem volt más — mint egy önálló tábor. A fátvak a nemzeti katonaság szállásolási

tányaja. A nemesség folyton fegyverben, a szegény pór-nép katonai szállással elfoglalta. A nemesség elszegényedve, a pór-ép ésszeggel küzdve, s míg az előbbien erejéből kimerülve vagy mindeneből kifosztva jobb vidéken kerestek lakhelyet — az utóbbi felcsapott labancnak vagy kurucnak, mert katonai sarcolás utján jobb létet s megélhetési módot remélt magának biztosítani.

A kurucok többször betörték megyénkbe nem csupán, hogy élelmi szert vagy hadi sarcolt hajtsanak be, de leginkább stratégiai szempontból. Vármegyeink természeti fekvésénél fogva a katonai szállásoknak s átvonulásoknak transzennali pontja lévén, a felkelő had igyekezett magának erősségi pontot teremteni s fenntartani. Hadászati szempontból leginkább a várak voltak ily biztonsági helyek a katonaság részére. S miután a felkelők leginkább a feividek várait igyekeztek elfoglalni s abban magukat megerősíteni; a kormányzósg ennek elejét vevendő, rendeletet adott ki, hogy a felvidéki várak lerombolandók, nehogy a Rebellesek abba befészkeljék magukat. A megye a legfelsőbb rendelet vétele után kéri a királyt, hogy a megyében 3 vár van ugyan — Blatnica (Súrvár), Szklabinya és Znió, de tekintene el ő felsége ezen várak leromboltatását, mert ezen várakban vannak elhelyezve a megyének iratai, továbbá családi okmányok — s egyeseknek vagyonai, különösen Szklabinya várbán őriztetnek a megye okmányai — Znió várbán pedig a régi híres praepostás iratai. De hadászati szempontból is fenntartandók volnának nem

négyszázötven jutalmazására 200 forint fordítottunk, a múlt évi március hó 19-én tartott közgyűlésünk a jegyzőkönyv 2. pontja értelmében újból 200 forint szavazott meg a tanítók jutalmazására. Amde az elmúlt évben, miután egyfelől a magas közoktatásügyi kormány, másfelől a turóczi jótékony négyzet részéről is több ilyenmű jutalmazás történt, az elnökség nem tartotta célszerűnek a megszavazott 200 frtnyi összegnek kiutalványozását.

Általában az elnökség szomorúan tapasztalja, hogy elenyészőleg csekély azon tanítók száma, a kik az 1898. évi március hó 25-én tartott közgyűlés 4. számú határozatának felelnek meg. Választmányunk akkor ugyanis azt határozta, hogy a tanítók jutalmazásának megállapításánál az illető tanítóknak rendes kötelezettségeket tölthetők be a közoktatásügyi törvény (u. m. ifjúsági és népies dalkörök alakítása, előadások rendezése stb.) vétségének alapul. Sajnos, hogy a turócmezei tanítók ilyenmű, s rendes kötelezettségeket tölthetők be működéséről csak igen kevés tudomásunk van. Mindössze annyit esett értésünkre, hogy Paulinyi Gábor ruttkai állami tanító nagy buzgalommal vezet egy dalkört s hogy Veszely Imre, ugyancsak ruttkai áll. tanító dícséretes buzgalommal és önfeláldozó fáradsággal a vasuti altisztek s munkások közreműködésével magyar műkedvelő előadásokat rendez. Felesleges fejtegetnünk, mily nagy szolgálatakat tesz mind a két tanító úr ebbeli ténykedésével a magyar ügynek.

Ámbár a választmány anyagi ereje lehetővé tenné, hogy a tanítók jutalmazására az eddiginél nagyobb összeg is fordítottassék, mégis tekintettel az 1898. évi közgyűlésen hozott határozatra, indítványozzuk, hogy a közgyűlés e címen csak 200 forint szavazzon meg. Egyben javaslatba hozzuk, hogy a jutalmazandó tanítók kijelölésére a mai közgyűlés egy bizottságot küldjön ki.

4. Szép hivatást teljesítene választmányunk, ha lehetővé tenné az évszázad vizsgálatok alkalmával minél több szorgalmas tanulónak magyar nyelvű, hazafias és erkölcsnevelő tartalmú ifjúsági iratokkal való jutalmazását. A múlt évben egyedül Kristofcsak Lajos, ábrahámfalvi áll. tanító fordult ilyenmű megkeresésével az elnökséghez, s a múlt évi június hó 17-én tartott évszázad vizsgálatra 12 db jutalomkönyvet kért. Kérelmek az elnökség legnagyobb készséggel teljesítette, és Sebők Zsigmond »Árpád Népe« c. ifjúsági iratnak 12 példányt küldötté el az ábrahámfalvi áll. népiskola tanuló számára. Miután pedig ilyenmű hazafias ifjúsági művek olvasása rendkívül üdvös hatással van a serdülő tanuló kedélyképzésére: javaslatba hozzuk, hogy a T. Közgyűlés jutalmi könyvekre 50 forint szavazzon meg.

5. Az elsoroltakon kívül még egy kimagaslóbb mozzanata volt a választmány múlt évi működésének.

Az egyesület 1898. évi szeptember hó 8-án Pöstyényben tartott közgyűlése elhatározta, hogy az egyesületi alapszabályok módosításának és a F. M. K. E. nagy nemzeti hivatásának megfelelőleg új alakításának át, hogy azokban az egyesület újraszervezésének s eredményes fejlődésének feltételei biztosítsanak. A Közponet megküldötte tehát választmányunknak is az

újonnan kidolgozott alapszabályokat, hogy azokat alapos megfontolás tárgyává tegyük.

Az elnökség a régi alapszabályoknak az új alapszabály-tervezettel való összehasonlítása alapján constaltta, hogy az új alapszabály-tervezet a vidéki választmányok ügy- és vagyonkezelését és hataskörét illetőleg oly változásokat tartalmaz, amelyek a vidéki választmányok eddigi önálló hataskörének csorbítását, vagyonával való szabad rendelkezésének megszüntetését, szóval az egész ügyigazgatás központosítását célozzák.

Ez okból az elnökség múlt évi augusztus 12-ére választmányi ülést hívott össze, a melyen indítványozta, hogy a választmány a központosítás ellen állást foglaljon s a régi alapszabályok fentartását kívánja. A választmány az elnökség indítványát egyhangúlag elfogadta s arról a Központhoz is értesítette. S miután ugyanezt tette több vármegyei választmány, ennek tulajdonítható, hogy az alapszabályok módosítása a Trencsénben tartott évi közgyűléspapírdjéről levétett.

Ezek voltak a Turócmezei Választmány múlt évi működésének főbb jelenségei. Záródként még csak azt említem fel, hogy a tagsági díjakból 259 forint folyt be, hátralékban maradt 37 rendes és 3 pártoló tag. A múlt évi február hó 4-én tartott tanácsülés 173 forint jövedelmezett a választmányunk. Az 1899. évi számadásokat 460 forint készpénz-maradvánnyal zártuk le.

Ezek után arra kérem a Tekintetes Közgyűlést, hogy eme jelentésemet tudomásul venni s benne közölt javaslatokat tárgyalás alá bocsátani sziveskedjék.

Az alelnök jelentésében foglalt indítványok tárgyalás alá vétetvén, határozattal a következők:

1. A znióváraljai óvoda gondnoksági tagjaivá megválasztatnak: Benisek Imre ottani r. kath. esperes-plébános és Éder Ferenc kir. járásbíró.

2. A választmányi előterjesztést intéz a központi választmányhoz, hogy az állami iskolák helyiségében elhelyezett közkönyvtár, egyesületi jellegének megtartása mellett adassék át elhelyezés és használat céljából a turócmezei kaszinóknak.

3. A tanítók jutalmazását illetőleg ragaszkodik a választmány az 1898-iki közgyűlési határozathoz, a mely szerint: csak oly tanítókat tüntet ki a jövőben jutalomdíjával, a kik hivatásos teendőiknek kívül dalos körök, és népkönyvtárak alakításával, avagy műkedvelői színi előadások vezetésével s felnőttek oktatásával foglalkozván, arra érdemeket szereznek.

4. A választmány Paulinyi Gábor és Veszely Imre ruttkai állami népiskolai tanítókat egyenkint 100—100 korona jutalomban részesíti, még pedig Paulinyi Gáborat egy dalkör vezetéséért, Veszely Imrét pedig azért, mert nagy buzgalommal vezeti a műkedvelői színi előadásokat, a ruttkai vasuti altisztek s munkásokból alakított műkedvelőkket.

5. A magyar nyelvben haladást tanuló

s úton remél a bajon segíthetni.

Volf Rainold ezredesnek »honorarium« címén tíz tallért ajándékoz a megye azon kerellemmel, hogy a főhadparancsnokságnál igyekezzék oda hatni, hogy a szegény megye már egyszer megszabadulhatna a nehéz tehertől — mely a német katonaság részéről rá hárulni. De a honorarium nem segített. A helyzetet neheztette azon körülmény, hogy a megyei adminisztráció csakis katonai dolgokra terjedvén ki, a közjó érdeke kevésbé volt képviselve s kezelve. Meggyűlést alig lehetett tartani, mert a nemesség vagy nem jelenhetett meg, vagy nem jelent meg a kurucoktól félelem miatt — s csak titokban, Szklabinán minegy helyőrségi védelem s oltalom mellett tartattak azok meg.

Az adminisztráció szünetelésével napirenden volt a gyujtogatás. A községek, a lakók elköltözésével pusztan állottak, részint pedig elhamvadtak. Szélessényi alispán a megyegyűlésen panaszkodik, hogy birtokait elhamvasztatták — mindenét elvesztette, sőt a hanvak közt a megye pecsétje is elveszett. Segedelemért a megyéhez fordul. A megye pecsétjére vonatkozólag határozottatott, hogy míg a megye pecsétje megkerül, a znió convent pecsétje, mint hivatalos pecsét használandó, s a megyének majdnem két éven át nem volt kormányzója vagyis főispánja.

A folytonos panasz s kérelemnek annyiban lett eredménye a főhadparancsnokságnál, hogy a Strazoldofele ezred egy százada Szuchán felé rendeltetett. A

népiskolai növendékeknek jutalomkönyvekkel leendő ellátására 100 koronát iránýoz elő.

Ezekután Fehér János választmányi pénztáros terjeszté elő Keviczky István, Dugovics Titus és Hoffmann Ede számvizsgálók által jóváhagyott pénztári jelentését, mely szerint a múlt évi bevétel volt: Maradvány az 1898. évről 781 K. 26 f., tagsági díjak: 518 K., alapítvány: 60 K., központi ellátmány: 320 K., kamatok: 58 K. 92 f., táncmultság jövedelme: 346 K. 12 f. Összesen: 2034 K. 30 f. Kiadás: a znióváraljai óvodára: 872 K., egyesületi könyvek bekötése: 110 K., postadíjak: 1 K. 60 f., beszedési díjak: 7 K., jutalomkönyvek: 6 K., nyomtatványok: 13 K. 80 f. Összesen 1010 K. 40 f. Maradt tehát mint megtakarítás a folyó évre 1023 K. 90 f.

A közgyűlés a pénztárosnak a felmentvényt megadta.

Fehér János pénztáros indítványára állandó taggyűjtőbizottság alakítatik, a melynek tagjaival, alelnök ömeltósága Turóc-Szt.-Mártonra nézve Fekete Miklós kir. tablai bíró és Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Znióváraljára nézve Akantisz Rezső közalapítványi erdőmestert és Somogyi Géza tanítóképzései igazgatót, Szbnyafürdő s környékére nézve Zorkóczy Tivadar főszolgabíró és dr. Boros Béla körorvost, Ruttkára nézve Saager Ferenc kassa-oderbergi vasuti felügyelő főműhelyi főnököt és Epstein László osztálymérnököt kéri fel.

Egyéb indítvány nem lévén, elnök a közgyűlést berekeszté, mire az az elnök életelésével szétoszlott.

Március 15-ike T.-Szt.-Mártonban.

Már hosszú évek óta vértünkbe nőtt e napot ünneplni, összetömörítjük a dícsőfetes korszak alkotásait egy — az életet nyújtó esziban és ebben szimbolizáljuk az egészét. Ünneplünk a haza minden részében, hogy újból áthasson bennünket ama kor eszményi tökélye és lelkesedést merítsünk nagy dolgokra a legnagyobbak nyomán. Minthogy azonban gyarló lennünk azon kor magas sferáiba nem latolhat, legalább avval szenteljük meg az 1848-iki eszendet, kikélő napján, március 15-én, hogy dallal, imával fejezzük ki lennünk vágyát, s hozsánmával járulunk áldozni elődeink érdemeihez.

Városunkban, Magyarországnak e védbátyánja is kegyellett szoktuk évről-évre megünnepelni e szent napot. Ez évben is volt ily ünneplés: az állami tanítókterekben, a magyar olvasókör pedig szokásszerű közvasorát adott.

E helyen a hangversenynek alkalmas voltáról és az egésznek harmonikus összefüggéséről óhajtván szólni, körülírom hogyan lett kifejezve, dallal, hanggal és szóval a vágy, a 48-as eszményhez eszményestlenni.

Amint a terembe téplünk, mindjárt állt előttünk két, mintha templomba ünneplni jönnék. Előttünk az iskolának 300 kiválasztott növendéke: lenn a felhő ruhás lányák szép csoportja, mögöttük lépeszetes fokozatban a fiúk sora. Oly kedves kis sereg ez! — Im! énekköltőjük zongora kísérete mellett játszi tornadallal fognak és lelkesedve tör elő az épség és az erő.

annyra a Rebellek, mint inkább a török hordakellen, mert ezek Bajmók környékéről gyakran meglátogatták szegény megyénket s nejeink s gyermekeink itt találnak menedéket, csak rövid időre is a török kegyetlenség ellen. A várak meghagyattak. Szklabinya vára helyőrséggel megerősítettet s a vár helyőrsége Révay stván felügyelőre bízottat.

A katonai átvonulás s elszállásolás napi renden volt. A Caraffa, Straroldó, Labordian, Hofkirchen, Herbenstein ezredék szerencsétléttek leginkább szegény megyénket. A megye követe több éven át Huszár Imre volt, ki »jó katolikus« hírében állott a kir. cancellária előtt s a megye e hírnél fogva töle remélt némi orvoslást bajjaira s szabadulást a német katonaságtól.

Kövétünk a benne helyezett reménynek s bizalomnak iparkodott eleget tenni s hol Pozsonyban a kormányzósnál, hol pedig Bécsben látjuk őt közben jarni s szegény megyéje számára igralmat esdeni. Fáradozása sikertelen. A viszonyok nem engedik, hogy a német katonaság kivonulhatna a megyéből, sőt írja a kormányzósnak: ő felségének egyenes s szigorú parancsa, hogy miután a felkelők Liptógi hatoltak s a császári hadsereg főhadiszállása Trencsén, Turócban mint semlegeségi ponton folyton nagyobb hadierő legyen készletben s ez okból a megye gondoskodjék, habár a legnagyobb áldozat árán is az elszállásolását s élemezéséről. A megye belatta azt, hogy a folytonos szóbeli kérelmeknek semmi eredménye nincs s így más módon

helytartó tanács felhívja a megyét, hogy a hadi kincstárba (camera regia belli) a havonta kivettét 474 forint fizesse be; ennek fedezésére a megye kivétel nélkül mindenikre 5 denár hadi pótlékot vetett ki.

A bajt nevelte a rablók s csavargók folytonos szaporodása. A megyei nemességnek szolgálai elhagyta uraikat s a fejletlenség eme szomorú idejében szabadon csavaroghattak — a népet s lakókat zaroltak, fosztogattak. A megye elégtelensége s tehetetlensége érdekében a kormányzósnak kér segedeimet. A kormányzósnak leír, hogy a megye saját hataskörében mindent kövessen el a remállapot megszüntetésére, mire a megye határozata az volt, hogy Udvardy, Kossuth Dániel a klecsenyi és suttói s ha szükséges még más falvaktól is sattrapokat — csapatokat — szervezzen a körörlő szolgák s rablók megfékezésére s elfogatására. A katonai átvonulások — elszállások — s élemezésekre nézve némi világosságot vet a következő kimutatás az 1677. évről.

Január hóban három ízben vonul át német katonaság, melyet a megye látott el zsolddal és élellyel.

Február hóban a megyét nagy vizárdás pusztította, mely a hidak legnagyobb részét tönkre tette, különösen a Vagon, s a kormányzósnak elrendeli, hogy a megye a katonaság számára a hidakat hadászati célból hozza jó karba.

Ugyancsak február hóban értesíti a megyét, hogy a császári katonaság élemezéséről s szállásolásáról tar-

Nyomban tovább is Boldis igazgató ill a zongoránál, de most már nem egyedül, mellette Soest Alice úrhölgy is amint ott egyült Liszt Ferencnek vonzó rapsojdiáját zongorázzák, olyan szép kép ez, mintha apa és leánya mesélésnek dalban hozzák, az egyik lánya, eszeneg, a másik hatalmas intó akkoriban. — Majd a megyének kedvence enekese: Rónay Ödön lép fel, hogy Loeve Orájában a merénylő vágyat és a két gránátos honfi búját tárja fel szép énekében elénk; úgy hallatszák, mintha Széchenyi és Petőfi álomszerű jóslata szólna.

Az mondhatnám, hogy ez eddig előjáték volt: alkalmas jelzés a nagy korhoz, egy kis merengés és előtérő remény.

A következő pont nem volt az ünnep jellegéhez aktuális rész, mert nines semmi vonatkozással a hazai küzdelem viharához. Am mégis nagy közönetet mondhatunk azért, hogy ez is a hangversenybe került, hiszen oly bensőséggel rajzolta elénk Lehotzky Ilona kisasszony, „Szép Honkák”-nak románát és Risner József is művészi énekére az eragadón szép melódiát, hogy igazán alig tudunk eleget tapsolni.

Az ötödik ponton Boldis Ignác igazgatónk két erőteljes zeneszerzeménye képezte. Mind a kettő Petőfi dalra alapítva. „Talpra Magyar”-ját széles körben, de különösen itt Turócmegyében — sokan ismerik már, de azért ügyes hangvariáció, akár hálször megismételve, mindig lelkesítőleg hatnak; második szerzeményében „A csatában”, egész új, meglepő formát tár elénk: szavaltot, zenét és éneket egy harmónikus, harsba hívő dalba forraszt össze. Hiszünk, hogy e zenekép, ha a nagy közönség részére is kiadatik, szerzőjének újabb elismerést hozand.

Ezután Fetés István tanár méltatta szabad előadásban a márciusi nagy napok vívmányait.

A sikerült előadás után pedig következett az ünnepély főnyújtása, t. i. Justh Ferencné, szül. Bathányi Mária grófné és Justh Anna ömeltóságát zongora-játéka négykézre, kísérve harmoniumon Boldis igazgató által. Magasra eszígazott várakozásunknak teljes kielégítést látunk a kuruc dalok precíz és erőteljes előadásában s így nem esoda, hogy a játék végeztével szűnni nem akaró taps jutalmazza a szereplőket.

Ezután újból Rónay Ödön úr lépett a közönség elé s kellemes és kitűnően iskolázott hangon énekelte a „Tanhúsbu” opera dalokversenyéből Wolfram első énekét. Jutalma lett a közönség tapsokból kitört elismerése.

Az utolsó pontot magyar népdalok képezték, előadva az iskolai vegyeskar által.

Altalában az egész ünnepély magasztosabb hangulatban folyt le s a rendezőséget ezért elismerés illeti meg. És viszont a rendezőség is megilletve elégedve a nagy részvétellel, melyet a közönség ezen hangverseny iránt tanúsított.

Este főnyes bankette volt a megyeház dísztermében, a melyen mintegy 120-an vettek részt, hölgyek és férfiak. Az első fogás után Justh Ferenc országgyűlési képviselő méltatta a nap jelentőségét az alábbi, úgy tartalmilag, mint alakilag esinos beszédben:

„Mélyen tisztelt hazafiás közönség!

Ismét egy év telt el a mindenségben! S megint egy esztendővel hosszabb az az idő, a melyely vissza kell mennünk, hogy 1848-nak világot megrendített, — évszázados, de embertelen intézményeket elsőpört, rombolásaiiban is nagyokat alkotott, — és végtelen magasztosságukban páratlanul első ünnepieyhez eljussunk!

Nines, és nem is lehet e magyar hazának egyetlen egy fia sem, a kinek szíve meg ne dobbanna, s a kinek valóját el ne foglalná a bűnület érzése akkor, a mikor dicső szabadságharcunk eseményeit olvassa hazánk történetében: abban a történetben, a melynek minden egyes lapjára az igaz hazaszeretnek, — az önfeláldozásnak, — az önfeláldozásnak — s az eszményekért való küzdelemnek megannyi ténye van feljegyezve!

Az eszményekért küzdött hősöknek emlékéit ünnepli ma az egész magyar nemzet: azokét a hő-

sökét, a kik előharcosai valának a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos elveinek, s a kik azokat — éppen ma 52 esztendője — fegyvertelenül, de bátran, a felfegyverkezett ellenétől vissza nem rettenve, követelték és el is nyerték: s azokért a hősökért, a kik akkor, a mikor a békén szerzett jogokat a kikényuralom elkoztta, fegyvert ragadtak, és dicső s véres harcok árán visszaszerzték azokat a nemzetnek és eszoritlanul juttatták az utókor tulajdonába.

En, — a ki hivata vagyok e mai ünnepeyis alkalommal a szabadság-eszmék emlékének e díszes és hazafiás körben áldozni, nem tekinthetem feladatunul azon időtörténetet elmondani: már csak azért sem, mert jól tudom, hogy azt minden egyes jó hazafi és lelkes honleány mélyen szívőbe véste! Nekem csak felidézni kötelességem a magyar szabadságharcnak szótval, tollal és karddal megvívott dicső küzdelmeit és eképen a magam gyarló szavával szinté, — halár csak egy porzemnyel is — hozzájárulni azon emlékek megalkotásához, a melyet a szabadság-eszméknek és azok dicső hőbainak épít az egész magyar nemzet, s a mely építve a jelenben, építve a jövőben, folyton növekszik, de beteljesed nem nyer és nem is nyerhet soha! S ne is nyerjen mindaddig, a míg a költő szerint: „az elást Dunának tükren egy honfi szem pilen, és magyar lakik a parton, s a hazának csak egy romlatlan gyermeke leszen!”

Múljanak tehát az évek, szálljon nemzedék a sírba nemzedék után, de nőjjen minden új nemzedék szívőben a multak iránti kegyelet emléke mentő magasabbra, mentő hatalmasabbra; és lohogjon az előtt az emlékek előtt az igaz hazaszeretnek az ősek példájáról élesztett lángja magasan, fényesen, kiolthatatlanul! De növekedésében az emlékek, de lángolásában a hazaszeret ne állapodjék meg soha, és eképen gyarapodva, dicsőséggel teljesen, az időnek végtelenségig éljen az imádozt magyar haza!”

Ezután Dr. Lax Adolf ügyvéd, th. ügyész tősztozott, abbéli érzelmek adván kifejezést, hogy oly emberek, kik a közjóért fáradoznak, mással nem jutalmazhatni, mint a méltó és hálás elismeréssel: életé a nap szónokát és a vármegyey gazdasági felvirágzásáért sokat fáradozó Justh Ferenc országgyűlési képviselőt.

Dr. Lehotzky Antal, a túróc-szent-mártoni kerület orsz. gyűlési képviselője, a ki f. h. 11-én érkezett körünkbe a fővárosból, hogy részt vehessen a közművelődési közgyűlésben s a március 15-iki ünnepségeken, a következő érzelmű és szép tősztozt mondotta:

„Tisztelt Uram!

Nem a szívünkbe plántált érzelmek árja, de a tiszta barátság és szeretet azok, a melyek ajkaimra adják a szót, midőn a hála és ragaszkodás szent talján nőtt virágok szálalából flúzt eszokkor járulok Önök elé, hogy ezen hazánk talján termelt nedét az Önök egészségére irtsem.

Gyengéd kötelek flúz engem is ezen vármegyeyhez, hiszen itt születtem, itt ténykedtek szülteim, itt tanultam meg ismerni azon szép, nagy és magasztos eszméket, a melyeket az előttem felszólaló tisztelt barátom és képviselő társam hangoztatott. Itt tanultam meg ismerni, hogy mi az, hogy valaki a hazáját szereti. Szép a tisztelet, szép a szeretet és szép a barátság, de ezen érzelmeknek mintegy quintessenciája és legnemesebb formája a hazaszeret. Ezeknek az érzelmeknek a hatása alatt emelem poharamat e vármegyey közönségére, a magyar csapok tagjaira; hiszen a magyar casinó az, a honnan elárasztják a szeretetet nemcsak itt köztünk, hanem a nép széles rétegeiben is. És helyesen, mert nem elég az, hogy ezen szeretet mi között legyen meg, hanem szükséges, hogy ezen szeretet minnél tágabb kört töltson be.

A missiót, a melyet hivata van teljesíteni, teljesíti is Turócvármegyey magyar casinója. Akkor is, midőn megragadta az alkalmat, hogy hazafiás érzelmek ezen estélyen is kifejezést adjon, igen szép és magasztos missiót teljesít, és én örömmel jöttem Önök köze, felhasználtam az alkalmat, hogy ezen magasztos érzelmek hatása alatt emeljem poharamat a magyar casinó érdemei emlékére.

Berez Gyula kir. tanfelügyelő hatóság tősztozásaiban a magyar honleányok érdemét fejtőtték, azokét, a kik mindenkor és minden körülmények között szép példáját adták hazaszeretettüknek, a kik annak idején nemcsak szóval, buzdításal, hanem tettel is közreműködtek a nagy események alakításában. Ezekre és a jelenlevő honleányok egészségére emelék poharát, mert meg van győződve arról, hogy ők is átvannak hatva az igazi magyar szelleműt.

Dr. Lehotzky Antal ismételve szót kért s az ifjúság nevelőre: Berez Gyula kir. tanfelügyelőre, Boldis Ignác igazgatóra s a helybeli állami iskolák tanfelügyelőre emelék poharát.

Dugovics Titus megyeyi főszámvévo, rövid, de találon jellemző s kitűnő élejtést kért tősztozával Beniczky Kálmán alispán egészségére irték poharát.

Vacsora után a fiatalok s a jelenlevő díszes hölgykoszorúnak valamennyi tagja, élükön Justh Ferencné, szül. gróf Bathányi Mária ö mltóságával, — ténca perdelte, a tánc után nem sövágó férfiak egy része pedig a vármegyeház kis termébe vonult, a hol kedélyes poharazás közben vigau tart az idő. A mulatság csaknem a reggeli órákig tartott, s mindenikünk kedves emlékeket flúz a szépen sikerült mulatsághoz.

A jelenlevő hölgyek névsora:

Berez Gyuláné, Boldis Ignácné, Boros Béláné, Fekete Miklósné, Petes Istvánné, Fischer Arminné, Grossmann Adolfné, Jantó Jánosné, Justh Ferencné, szül. gróf Bathányi Mária, Kontse Györgyné, Michnik Gyuláné, Róth Emilné, özv. Soest Ottó, Zorkóczy Tivadarné, Bón Anna (Nagy-Szilágyi), Csapessányi Ilonka, Dubovszky Karoliné, Fekete Erőke, Gruber Vilma, Justh Anna, Rossza Erzsike, Ruppich Melánia, Soest Allee.

HIREINK.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap f. évi március hó 13-iki száma szerint ö felsége, Smetana József, zönbudaljai nyugalmozást elemi iskolai igazgatóncok, az iskola ügy érén szerzett érdemeiért, az arany érdemkereszettel adományozta. — Mi, a kik jó ismerjük a legmagasabb kitüntetésben részesült tanferüt, a hivatalos lap száraz jelentésében kívül hozzá tesszük még, hogy 42 éven át ritka szorgalommal működött a tanügy terén és pedig nemcsak iskolája szük falai között, hanem azon kívül, a megyeyi kath. tanító egyesület körében is, a hol számos éven át, mint annak oszlopos tagjai működött az általános tanügy érdekében. Ebbeli érdemeinek elismerése végett nevezett egylet a közel mulában tiszteletbeli tagjává választotta. A tanügyi tevékenységét kívül irodalmilag is működött megírva a túrócmegyey r. kath. elemi iskolák mulját. A nép vezetése is egyik szép mozzanat az ö hosszú s áldatos működésében, a mennyiben annak vezetője, tanács adója volt mindenkoron. Természetes, hogy mint másokat nevelő s a szép és a nemesre oktató férfiu, saját családjának is gondos nevelője volt. Gyermekei nevelésére és pedig magyar hazafiás nevelésére nagy súlyt fektetett s ebbeli törekvésének gyümölcsét már ma is élvezheti. Az itt röviden vázoltakkól is kivetheti a t. olvasó, hogy a királyi kegy egy nemesen, s köveletre méltóan eltöltött hosszú pályafutás után, egy arra alaposan rászolgált tanferüt ért. — Kívánjuk neki, hogy a legmagasabb kitüntetését még sokáig viselhesse erőben és egészségben.

— **A királyi közönete a F. M. K. E.-nek.** A Felvidék Magyar Közművelődési Egyesület megküldte a királynak az egyesület 1890—1899. évi működéséről szóló évi jelentését. A király most a miniszterelnökség utján közönetet fejezte ki az egyesületnek, a melyről Thüröczy Vilmos os. és kir. kamarás, Nyitra vármegyey főispánja az egyesület elnöke, a következő hivatalos átíratot kapta: „Magyar királyi Miniszterelnök 694. M. E. I. Méltóságos Elnök Úr! Ö császári és apostoli királyi Felsége folyó évi január hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával a József főherceg ö os. és kir. Fensége magas védnöksége alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1890—1899. évi működéséről szóló jelentését legkegyelmesebben elfogadni és egyuttal elrendelni méltóztatott, hogy a nevezett egyesületnek ez alkalomból a legfelsőbb közönetet nyilváníttassék. Miről Méltóságodat muít évi nov. hó 16-án kelt ferjetjesztése kapcsán örvendetes tudomásul és az egyesülettel való szives közlés végett azzal van szerencsén értesíteni, hogy a szóban forgó jelentés a legmagasabb családi hitbizonyosítvány taljánban helyeztetett el. Fogadja Méltóságod kiváló tisztelettel nyilváníttását. Budapestben, 1900. évi február hó 26-án. A miniszterelnök helyett: Tarkovics s. k. államtitkár.

— **A zönváraljai Magyar Olvasókör** a nemzeti ünnepet 14-én ünnepelte meg társasvacsorával. A kör összes tagjai összegyűltek a barátságos szép estére s meglelt a kerület általános kedvelt s szeretett képviselője Justh Ferenc, is. A szokásos ünnepi beszédet Eder Ferenc, kir. járásbíró, mondotta. Nemes hávval elmondott tartalmas s ideális eszméket hangoztató beszéde lelkesült közönségben részesült. Akantisz Rezső, Justh Ferencet üdvözölte, Justh Ferenc a Magyar Olvasókörre s annak elnökére irtette poharát. Számos pohár-köszöntő hangozott még el s a társaság késő éjjel maradt együtt.

— **A zönváraljai áll. tanítóképző intézet** márc. 15-én szép ünneppel rendezett a nemzeti ünnep alkalmából. Somogyi Géza igazgató lelkes megnyitó beszéde után a dalkar a Kossuth indulót énekelte el. Kasza Sándor, negyed éves tanítójelölt elszavalt a Nemzeti dalt, mely után Jakucs János, negyed éves növendék, méltatta a nap jelentőségét. Ferk Ede az Abrányi Emil költeményét szavaltta el s végre a Boldis Talpra magyarjának éneklésével fejeződött be a szép ünnepey.

— **Nyilvános közönet.** A túróc-szent-mártoni áll. polgári és felső kereskedelmi iskolának f. évi március 15-én tartott hangversenye sikerét első sorban azon lelkes műkedvelők biztost ották, akik farbaságot nem ismerve, hazafiás lelkesedéssel és önfeláldozó buzgalommal támogatták a rendezőséget. Miért is elmulasztathatlan kötelességemnek tartom Justh Ferencné szül. gróf Bathányi Mária, Justh Anna, Soest Alice és Lehotzky Ilona úrhölgyeknek, valamint Rónay Ödön úrnak ez uton is hálás köszönetemet kifejezni — A hangversenyen belépő jegyekből befolyt: 361 korona 60 fillér. Felüfizetésekéből és jegyek megváltásából: 157 korona 06 fillér, s így az összes bevétel: 518 korona 66 fillér. Ezzel szemben a kiadás (meghívók és műsorok nyomtatása és elküldése, zongorahangolás, világítás, szék-kelecszónés a gyárból, munkások, tisztogatas és apróbb kiadások a rendezőségnél lévő eredeti nyugtávyok szeriat) 110 korona 42 fillér, s így a tiszta jövedelem a »Ferenc József Tanítók Haza» javára: 408 korona 24 fillér, azaz négyszáznyolcvan korona 24 fillér. A hangverseny alkalmával részben felüfizettek, részben jegyeiket megváltották a következő úrhölgyek és urak: özv. Beniczky Mártonné 10 kor., özv. Moskóczy Ferencné 34 kor., özv. Rakessányi Gusztávné 2 kor., ifj. Justh György 20 kor., id. Justh György 10 kor., Justh Kálmán 10 kor., Justh Ferenc 10 kor., dr. Lehotzky Antal 10 kor., a rútkai áll. népiskola tanfelenít 11 kor., gróf Neyhaus Otó 2 kor., Rakovszky Ivan 2 kor., Fischer Adolf 4 kor., Garai József 2 kor., Smetana József 2 kor., Molterer János 2 kor., Vdovka Károly 2 kor., a túróc-szent-mártoni áll.

tozik mindaddig gondoskodni, míg a Repartitiót a hadi pénzárba be nem fizeti. Saját érdeke követeli a megyétől, hogy a hadi adót fizesse be a pozsonyi kincstárba. A megyey Feja Györgyöt — 7 tallér honorarium mellett — Pozsonyba küldi Huszár Imre követhet azon utasítással, hogy a megyey nem bír fizetni s csak Isten irtalmából áll fenn s míg ezen óriási teher nehezedik a megyére, nem leend képes a Repartitiót kifizetni, csak ha a katonaság kivonul.

Március hóban gróf Herberstein Ernő ezredes 200 gyalog katonával felső Magyarországra vonul, Turócmegyey látja el élelmezéssel s szállásolja el.

Március hóban újabb csapat vonul át a megyeyen az ottinói ezred támogatására. A megyey szállásolja el s élelmeze.

Ugyancsak március hóban értesíti Huszár Imre követ a megyét, hogy a kivett hadi adót minden áron a legnagyobb áldozattal is fizesse meg, mert csak így segíthet magán s könyörülhet a szegény népen s kéri a megyét, hogy a beszédett összeget erős fegyveres őrizet mellett küldje Pozsonyba, nehogy az elszaporodott rablók kezébe kerüljön a küldendő pénzüsszeg.

Március havában a Wopping an és Pailli ezred csapatjai vonulnak át a megyeyen Kassa felé, melyeknek elszállásolásáról s élelmezéséről tartozik a megyey gondoskodni.

felső kereskedelmi iskola felső osztálya (a rendszeres váltott tanuló-jegyeken felül) 17 kor., ismeretlen felülfizetők 7 kor. 06 fl. Fogadják a ismeretlen felülfizetők 7 kor. 06 fl. Fogadják a ismeretlen felülfizetők 7 kor. 06 fl. Fogadják a ismeretlen felülfizetők 7 kor. 06 fl.

Turóc-Szt-Mártonban. 1900. évi március hó 16-án. Boldis Ignác, igazgató.

— Adományok a F. M. K. E. nek. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület újabbán a következő adományokat kapta: Bende Imre nyitrai püspök 200 kor., Magyar Takarékpénztárak központi jelzálogbankja Budapest 10 kor., Nagybánya város takarékpénztára 6 kor., Kun-Szent-Miklós Dabas Szabadszállási takarékpénztár 10 kor., Magyar acélárny-gyár részv.-társ. Budapest 10 kor., Nagy-Körösi községi takarékpénztár 10 kor., Tisza-ujlaki takarékpénztár 10 kor., Antal-falvai takarékpénztár részv.-társ. 3 kor., Kis-Zombori segélyegylet és hitelszövetkezet 10 kor., Tallyai népbank mint szövetkezet 20 kor., Alberti-Irsai c.-bercei népbank t. 10 kor., Szegedi kenderfonó részv.-társ. 20 kor., Magyar államvasutak takarékpénztár részv.-társ. 20 kor., Aradi és esanádi egyesült vasutak 50 kor., Lajosmizsei takarékpénztár részv.-t. 4 kor., Magyar Keramiai-Gyár részv.-társ. 40 kor., Szeged Csongrádi takarékpénztár 50 kor., Miskolci takarékpénztár 20 kor., Nyiregyházi takarékpénztár 50 kor., Gyöngyi Izsó, a Vignszínház tagja 4 kor., Solymsi Elekné, a Nepszínház tagja 4 kor. 88 fill., Hevesi József, a Magyar Salon fúzerkesztője 4 kor. Összesen: 585 kor. 88 fill. Az előzőleg ez uton is köszönetet mond a nagyielkü adakozóknak.

— Tancmulatság Stubbyárfudón. F. hó 11-én szépen sikerült tancmulatság volt Stubbyárfudón a Lichtenstein-féle vendéglő nagy termében, a mely ez alkalomból szépen volt felkészítve. Az erkölcsi siker mellett az anyagi is szépen mondható, a mennyiben a belépő díjakból, felülfizetésekből és a tombolasorsjegyekből 181 korona folyt be. Ebből pedig levonva 120 koronát kitévő kiadásokat, maradt 61 korona, a mely összeg az mathényi meggyilkolt házaspár hat árva gyermekére lesz fordítva. Az anyagi eredményhez részben felülfizetéssel részben pedig jegyeik megváltásával hozzájárultak: Fröhlich & Tschuk bpesti cég, Kohn Hugo és Fieger Ernő 4—4 K. Heller Jakab, Popper József, Pfeiffer Mihály, Stransky Jakab és Weiss & Berger bpesti cég 3—3 K. Herz Mór, Hirsch József, Kandl Armin, Siedlovsky J., Sonnenschein Ignác, Schwarzkopf & Wolf bpesti cég és Weiss Zsigmond 2—2 K. Galanda István, Jelinek Alajos, Politzer József, Popper Ignác, Reinitz József, Somogyi Mór, Steiner Bernát, Stock János és Wlcek M. H.-né. 1—1 K. A mulatság létrehozásában s rendezésében kiválóan Stransky Irén kisasszony buzgólkodott, miért is a szép sikerben a legtöbb érdem, valamint a segélyezőnd árak hálaája is őt illeti meg. B. S.

— Sorozás. A turóc-szent márton—biatnici járásban f. hó 12., 13- és 14-én válogattak a legények javát. Altlás alá került 550 legény, akik özüli besorozotak a közös hadsereghez 85 öt. a honvéd séghez 7-let, pótlartaléka 25-öt. Összesen besorozottatott 115 legény. A távol maradt a sorozástól 184 s így az előállított 386 legényből 3142 százalék vált be katonának.

— Egy hazafias plebanos. Löcsei tudósítónk írja: Kompanyik Coelestin helybeli apát-plebanos egy hazafias eszme megvalósításán törekszik. Ugyanis felhívást intézett hieveihez, melyben a magyar nyelvnek a székeségen való állandosítását ohajítja. A három vármegyére kiterjedő szepesmegyei díccosis 165 paróciájában eddig még sehol nincsen a magyar nyelv az isteni ige hirdetősi nyelvül bevezetve és így a hazafias szellemű pap mint üttörő lépne fel az egyházmegyében. A város kath. hívei a magvarosodást előmozdító papot törekvéseiben támogatni fogják és remélhetőleg az egyházmegye többi papjai példáját követni fogják. Mint iskolászói elnök az iskolában már szintén bevezette a magyar nyelvet.

2235. tk. sz. 899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióvárjai kir. járá-bírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Körmöc szab kir. és főbánya város végrehajlatónak Schwarz Erzsébet és trsai végrehajlati szendvő elleni 83 or 03 fr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajlati ügyében a znióvárjai kir. bírósg területén lévő Sklenón fekvő a sklenói 108. sz. tjkben A. I. 1—22. s.-sz. a foglalt B. 4—6 t. a. 7/4 részben Schwarz Erzsébet, Schwarz Johanna és Schwarz Zsuzsanna nevére írt ingatlanra 541 frtban ezennel megállapított kikialtási árban, az arverést elrendelte, és hogy a lentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 14. napján d. e. 10 órakor Sklenó község hazánal megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan-ság kikialtási arának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánátpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatati.

Kir. bírósg mint tkv. hatóság. Znióvárjalán, 1899. december 9-én.

Dr. Bedő Béla, kir. aljbíró.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ez az hírneves házi készítésű és idős megpróbáltatások, mert már több mint 30 év óta meghibátlan, fájdalomcsillapító és durvánaként alkalmazható. Közvetlenül, csúszni, szagátalanul és megfűtése nélkül és az országok által belőrszerekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökörök Horgony-Pain-Expeller-étől elnevezés alatt, nem utolsó sorban, hanem igazi népszerű házi készítésű, melynek használata során sem kellene hárszót. 40 kr. 70 kr. és 1 frt. Iteveknél azban mindjében minden gyógyszerárban készletben van; főként: Török József gyógyszerésznél Budapeston. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kibővírték utazást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üvegét „Horgony” védjegy és Richter utasítása nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társai, RUDOLPHET és társai, kir. udvari orvostudósok.

Minden köhögőnek

a Kaiser-féle mell-czukorkák

a legmelegebb ajánlatnak. közlegyűlöleg hitelesített bizonyítvány a legnyomatékosabban tanusodik a mellett, hogy köhögés, rekedtség, katarhuss és elnyálkásodás ellen felülmúlhatatlan.

2480

20 és 40 filléres csomagokban kapható:

GRABER MIKSA és FIA czégnél

Turóc-Szt.-Márton.

Puha padlóknak

legkitűnőbb és elismert legjobb fenymáz a valódi

Linoleum padló zománc.

Bejegyzett A LINOLEUM padló zománc egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fenymál bir és tartosság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonbarna.

Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló zománcunkat

különböző hasonhangzású nevek alatt értéketlen utanzatokkal hamisítják, miért is kerjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zomancot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kapható: Fischer Adolf, Graber Miksa és fia, Soltész L., Fischer Lajos cégeknel

Meghívás.

A turóci kereskedelmi és hitelintézet

a folyó évi április hó 1-én,

és határozatképtelenség esetén,

f. évi április hó 8-án

delutáni 3 órakor, saját helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésre

meghívotnak.

Napi rend:

1. Lemondás folytatn az igazgatóságban megüresedett állások választás utján való betöltésére.
2. Az alapszabályok 65; és 67, szakaszainak módosítása.
3. Nematáni három nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál bejelentendő indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

247—900. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. közalap. erdőgondnokság a vág-sellyei kir. közal. főtisztesség folyó évi január 8-án 1745—99. sz. alatt kelt rendlete alapján a zniói egyetem alapítványi aradalom tulajdonát képező nagy-ozócéi-szt.-györgyi majsorságra és mintegy 286²⁴⁴/1200 holdat tevő földbirtoknak folyó évi október hó 1-től 12 egymásután következő évre leendő bérbeadására zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli arverést hirdet, melyre hivatalos helyiségét és folyó évi április hó 7-kének d. e. 10 óráj-át itzi ki.

Az arverésen először a nyilvános szóbeli arverés fog megtartani, s ennek befejeztével fognak az írásbeli zárt ajánlatok felbontani és jegyzőkönyvbe felvéteni.

Kikialtási ár a régi bérösszeg, vagyis 2412 kor.

Az arverésen részt venni óhajtók kötelesek 572 kor. bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni, épp úgy a zárt ajánlatokhoz esatolni; mert e nélkül a zárt ajánlat tekintetbe vétetni nem fog.

A zárt ajánlatok az arverésre kitűztött helyen és napon a szóbeli arverésre kitűztött határidő előtt adandók be, mely ajánlatokban a beígért évi bérösszeg vilálagosan szám- és betűkkel kiírandó; okvetlen kell, hogy ajánlattevő ajánlatában az arverési és bérleti feltételek ismerését és elfogadását kijelentse, az ajánlatot jogérvényesen sajátkezűleg alá írja, ivenkint 1 kor. bélyeg-gel felszerelje.

Későn érkező, vagy ezen feltételektől eltérő ajánlat figyelmen kívül marad.

A zárt ajánlatok borítéka sértetlen pecséttekkel és ezen felirattal kell hogy bíron:

„Ajánlat a nagy-ozócéi és szt.-györgyi közalapítványi birtok bérbé vételére”

A legelőbbit ígérő bánatpénze vissza fog tartatni, a többi az arverés végeredményének felsőbb helyen leendő előntésével azonnal kiadatik.

A részletes arverési feltételek és annak kiegészítő részét képező szerződési tervezet alulirt erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Znióvárjalja, 1900. március 7.

Znióvárjaljai m. k. közalap. erdőgondnokság.

Turócvármegye kir. Tanfelügyelőjétől.

631.

Árlejtési hirdetmény.

Vallás és közokt. m. kir. minster úr 1900. évi február 23-án kelt 88.978/99. számú magas rendeletével a znióvárjaljai állami tanítóképzőintézet a tornaterem helyreállítására 2630 koronát méltóztatott engedélyezni.

Ezen helyreállítási munkalat biztosítására f. évi március hó 24-én délelőtt 10 órakor hivatalomban árlejtés fog tartatni.

A zárt ajánlatok a megfelelő 5%-nyi bánatpénzzel ellátva f. évi március hó 24-én délelőtt 10 óráig nálam benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fogadotnak el. A műszaki műveletek hivatalomban naponta 10—12 óra között megtekintheők.

Turóc-Szt.-Márton, 1900. évi március hó 3-án.

Turócvármegye kir. Tanfelügyelőisége.

Berecz Gyula,
kir. tanfelügyelő.

Posztó-széjjelküldés

csak magánosoknak

<table border="0"> <tr> <td style="padding-right: 10px;">egy</td> <td style="padding-right: 10px;">(</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 2 80 jó minőségű</td> <td rowspan="5" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="5" style="vertical-align: middle;">Valódi</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">fél</td> <td style="padding-right: 10px;">)</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 3 10 jó minőségű</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">fél öltönyre</td> <td style="padding-right: 10px;">(</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 4 80 jó minőségű</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">elegendő 3-10 m.</td> <td style="padding-right: 10px;">)</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 7 90 finom</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">szelvény</td> <td style="padding-right: 10px;">(</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 8 70 finom</td> </tr> </table>	egy	(	frt 2 80 jó minőségű	}	Valódi	fél	)	frt 3 10 jó minőségű	fél öltönyre	(	frt 4 80 jó minőségű	elegendő 3-10 m.	)	frt 7 90 finom	szelvény	(	frt 8 70 finom	<table border="0"> <tr> <td style="padding-right: 10px;">szelvény</td> <td style="padding-right: 10px;">(</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 10 50 legfinomabb</td> <td rowspan="3" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="3" style="vertical-align: middle;">gyapot</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">)</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 12 40 angol</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">(</td> <td style="padding-right: 10px;">frt 13 95 Kamugarn</td> </tr> </table>	szelvény	(	frt 10 50 legfinomabb	}	gyapot		)	frt 12 40 angol		(	frt 13 95 Kamugarn
egy	(	frt 2 80 jó minőségű	}			Valódi																							
fél	)	frt 3 10 jó minőségű																											
fél öltönyre	(	frt 4 80 jó minőségű																											
elegendő 3-10 m.	)	frt 7 90 finom																											
szelvény	(	frt 8 70 finom																											
szelvény	(	frt 10 50 legfinomabb	}	gyapot																									
	)	frt 12 40 angol																											
	(	frt 13 95 Kamugarn																											

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz 10 frt. Felöltő-szövetek méterje 3 frt 25 krtól felebb, igen szép színű loden 1 vég 6 frtől 9 frt 95 krtig; peruvienne és dosking, allami-, vasuti tisztviselők és bírói hivatalosruha-szövetek; legfinomabb kamugarnok és cheviotok, valamint egyenruha-szövetek, pénzügyörök és csendörök stb. részére küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert.

posztó gyári raktar **Kiesel-Amhof Brünben.**

Minták ingyen. Mintához kiszolgáltat.

Figyelemztetés! A t. e. közönség figyelemztetik, hogy direkt vásárlásnál a szövetek sokkal olcsóbbak, mint a közönyárak által rendeltek. A hírt Kiesel-Amhof cég valamennyi szöveteket valódi gyári árakban küldi szét és nem számít hozzá engedélyt.